

[Viola Nørløv.]

Det kan også undgås, at skolepligtige piger holdes hjemme fra skolen for at passe mindre søskende, når moder ligger i barselseng, ligesom moderen ikke behøver at stå op trediedagen efter en fødsel, fordi hun føler, at hun ikke kan undværes længere.

I lovforslagets § 2 står der, at det påhviler det sociale udvalg i kommunen at organisere husmoderafløsningen, i § 3, at det sociale udvalg kan overlade administrationen til en offentlig eller privat institution, som yder husmoderafløsning i overensstemmelse med lovens regler. Efter min mening er det i alle større byer en oplagt opgave for sygekasserne, men her er det foreslået overladt til den enkelte kommune selv at afgøre spørgsmålet.

Lovforslaget har to sider. Jeg har i store træk redegjort for den side, der angår hjemmene. Den anden side angår de kvinder, der går ind i det krævende arbejde, som husmoderafløsningen er. Her har lovgivningen en chance for at hæve det huslige arbejde op i et plan, hvor det rettelig hører hjemme.

§ 5 omhandler uddannelsen af husmoderafløsere, og der er i betænkningen foreslået forskellige former for kursus. Jeg skal ikke i dag komme nærmere ind på dette spørgsmål; det vil der blive lejlighed til at drøfte i det kommende udvalg. Men jeg vil gerne sige, at jeg personlig er tilhænger af, at man finder frem til en fornuftig form for kursus, hvor kvinderne foruden den praktiske husholdning også må få så meget indblik i den sociale lovgivning, at de kan vejlede i hjemmene, hvor de kommer, og hvor de sikkert i mange tilfælde vil støde på sociale problemer.

At de husmoderafløsere, der allerede er beskæftiget, bør bibeholdes, er for mig en naturlig ting.

Udvalget er i sin betænkning gået ind for, at stillingen som heltidsbeskæftiget husmoderafløser bør være en kommunal tjenestemandsstilling, men det overlades efter lovforslagets § 6 til de enkelte kommuner at tage bestemmelse herom, og dette vil sikkert give anledning til megen drøftelse. Personlig har jeg sympati for fast ansættelse, hvor kvinderne er kvalificerede, også fordi det vil være med til at hæve respekten for det huslige arbejde.

Loven er ikke i første omgang tænkt gjort obligatorisk, men da den, hvis der bliver enighed derom, efter 5 år skal tages op til revision, bliver der lejlighed til at vende tilbage til spørgsmålet. Måske vil der være små landkommuner, der ikke får brug for den, fordi man der i mange tilfælde lever

efter princippet gensidig hjælp. Selvom loven ikke bliver obligatorisk, vil jeg tro, at fornuftigt styrede kommuner, hvor der er trang til det, vil udnytte loven. Ganske vist er det foreslået, at staten kun skal refundere 40 pct. af arbejdslønnen mod 100 pct. efter beskæftigelsesloven, men man må også tage i betragtning, at der vil spares andre sociale udgifter for kommunen. Dygtige husmødre, som aldrig har haft erhverv udenfor hjemmet, og derfor er meget dårligt stillede, hvis de mister deres forsørgere, vil her have en chance for at gå ind i et arbejde, som de har grundigt kendskab til, og vil på den måde være i stand til at forsørge sig selv.

Viser det sig, at der er større efterspørgsel, end der er arbejdskraft, vil jeg tro, at mange hjemmевærende husmødre fra hjem, hvor der ikke er børn, eller hvor børnene er kommet fra hånden, vil gå ind som deltidsarbejdere og kan gøre det med et mindre, supplerende kursus, det vil sige, at megen god og virkelig kvalificeret arbejdskraft har mulighed for at blive bedre udnyttet, end den bliver i dag.

Løvrigt tror jeg, at der ud af dette lovforslag kan komme en virkelig god lov til gavn for hjemmene og for de kvinder, der skal gå ind i det store praktiske arbejde, som husmoderafløsningen er.

Elin Appel: Partiet venstre kan principielt slutte sig til, at vor lovgivning udvides med dette helt nye område, idet vi mener, at det er en landvinding, at husmoderafløsningen på den måde bliver lovfæstet. Det er jo efterhånden, meget langsomt ganske vist, gået op for de fleste, hvilken kolossal arbejdsbyrde der ligger på en husmoder, og i hvilken grad et hjems fundament vakler, når hun falder fra. Det er derfor også nødvendigt, at samfundet tager dette problem op, sådan som det sker ved dette lovforslag. Vi er enige i, at det er en vinding, at husmoderafløserne fra at være tilfældige, løst ansatte, langvarigt arbejdsløse kommer ind under en mere fast ordning. Jeg vil dog mene, at man i højere grad, end tilfældet synes at være, bør lægge vægt på at inddrage den arbejdskraft, der stadig væk står i reserve, og som vi mangler — i særdeleshed på dette område —, nemlig deltidsarbejdere. Det må efterhånden gå op for os, at der er en endog virkelig meget stor gruppe kvinder her i landet, som gerne vil have et arbejde, ikke heldagsarbejde, men nogle timers arbejde om dagen. Det vil være muligt i meget høj grad at beskæftige dem indenfor dette lovforslags rammer. Jeg vil bede den højt-